

9.2.2017

VÉLEMÉNY

a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság részéről

a Jogi Bizottság részére

a szerzői jog és szomszédos jogok védelme alá tartozó műveknek és más tartalmaknak a vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek érdekét szolgáló egyes megengedett felhasználási módjairól, valamint az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló 2001/29/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2016)0596 – C8-0381/2016 – 2016/0278(COD))

A vélemény előadója: Helga Stevens

PA_Legam

RÖVID INDOKOLÁS

A vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek megjelent művekhez való hozzáféréseinek megkönnyítéséről szóló marrákési szerződésről (a továbbiakban: a marrákési szerződés) szóló tárgyalás során szem előtt tartották azt, hogy a marrákési szerződés egy vegyes megállapodás, ennek megfelelően az ezzel kapcsolatos ügyek egy része uniós, a másik pedig tagállami hatáskörbe tartozott. Tizenöt tagállam már aláírta a marrákési szerződést.

A marrákési szerződés történelmi jelentőségűnek számít, mivel ez az első szerzői jogi kivételekről szóló szerződés, amely emberi jogi vetülettel is bír. Az előadó elkötelezte magát a gyengénlátók szerzői jogilag védett művekhez való hozzáféréseinek javítása mellett. A gyengénlátók világszerte jobban hozzá fognak férni a könyvekhez, mivel számos szervezet tud majd többszörözött példányokat küldeni más országokba.

Az előadó további konzultációkat folytatott fogyatékosággal foglalkozó szervezetekkel és érdekelt felekkel, és tudomása szerint a Bizottság javaslatát kedvezőnek találják. A szöveget érintő változtatások kizárólag a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság hatáskörére korlátozódnak, annak biztosítása érdekében, hogy a megfogalmazás összhangban legyen a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezményvel, valamint a marrákési szerződéssel is.

MÓDOSÍTÁSOK

A Foglalkoztatási és Szociális Bizottság felkéri a Jogi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy vegye figyelembe az alábbi módosításokat:

Módosítás 1

Irányelvre irányuló javaslat 1 bevezető hivatkozás

A Bizottság által javasolt szöveg

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

Módosítás

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak **19.** és 114. cikkére,

Módosítás 2

Irányelvre irányuló javaslat 1 a bevezető hivatkozás (új)

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésnek a nemzeti parlamentek Európai Unióban betöltött szerepéről szóló 1. jegyzőkönyvére,

Módosítás 3

Irányelvre irányuló javaslat 1 b bevezető hivatkozás (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésnek a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. jegyzőkönyvére,

Módosítás 4

Irányelvre irányuló javaslat 1 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A szerzői jogra és a szomszédos jogokra vonatkozó uniós irányelvek jogbiztonságot teremtenek és magas fokú védelmet biztosítanak a jogosultak számára. Ez a harmonizált jogi keret hozzájárul a belső piac megfelelő működéséhez és ösztönzi az innovációt, az alkotást, a beruházást és az új tartalmak létrehozását, többek között a digitális környezetben. Célja továbbá, hogy a művek és más tartalmak védelme által, valamint a közérdeket szolgáló kivételek és korlátozások lehetővé tétele révén előmozdítsa az ismeretekhez és a kultúrához való hozzáférést. A jogosultak és a felhasználók jogai és érdekei közötti méltányos egyensúlyt meg kell őrizni.

(1) A szerzői jogra és a szomszédos jogokra vonatkozó uniós irányelvek jogbiztonságot teremtenek és magas fokú védelmet biztosítanak a jogosultak számára. Ez a harmonizált jogi keret hozzájárul a belső piac megfelelő **és jobb** működéséhez és ösztönzi az innovációt, az alkotást, a beruházást, **a munkahelyek teremtését** és az új tartalmak létrehozását, többek között a digitális **és online** környezetben. Célja továbbá, hogy a művek és más tartalmak védelme által, valamint a közérdeket szolgáló kivételek és korlátozások lehetővé tétele révén előmozdítsa az ismeretekhez és a kultúrához való hozzáférést. A jogosultak és a felhasználók jogai és érdekei közötti méltányos egyensúlyt meg kell őrizni.

Módosítás 5

Irányelvre irányuló javaslat 3 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek továbbra is számos akadályba ütköznek a szerzői és szomszédos jogok védelme alá tartozó könyvekhez és egyéb nyomtatott anyagokhoz való hozzáférés tekintetében. Intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy az említett művek hozzáférhető formátumú példányai elérhetőbbé váljanak, és terjesztésük javuljon a belső piacon.

Módosítás

(3) A vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek, **illetve az egyéb testi fogyatékoság miatt könyvet tartani vagy lapozni képtelen személyek** továbbra is számos akadályba ütköznek a szerzői és szomszédos jogok védelme alá tartozó könyvekhez és egyéb nyomtatott anyagokhoz való hozzáférés tekintetében. Intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy az említett művek hozzáférhető formátumú példányai elérhetőbbé váljanak, és terjesztésük javuljon a belső piacon.

Módosítás 6

Irányelvre irányuló javaslat 5 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) Ezen irányelv kedvezményezettjei a vakok és azok a személyek, akiknek látássérülése nem javítható olyan mértékben, hogy látásfunkciójuk lényegében megegyezzen az említett sérüléssel nem küzdő személyek látásfunkciójával, valamint az érzékelési vagy olvasási nehézséggel, többek között a diszlexiával küzdő személyek, akik ennek következtében képtelenek nyomtatott műveket a sérüléssel vagy nehézséggel nem küzdő személyekhez hasonlóan olvasni, továbbá azok, akik egyéb testi fogyatékoság miatt képtelenek könyvet tartani vagy lapozni, vagy az olvasást rendes esetben lehetővé tevő mértékben szemüket fókuszálni, illetve mozgatni. Az ezen irányelv által bevezetett intézkedések célja, hogy elérhetőbbé tegyék a könyvek, folyóiratok, újságok, magazinok vagy

Módosítás

(5) Ezen irányelv kedvezményezettjei a vakok és azok a személyek, akiknek látássérülése nem javítható olyan mértékben, hogy látásfunkciójuk lényegében megegyezzen az említett sérüléssel nem küzdő személyek látásfunkciójával, valamint az érzékelési vagy olvasási nehézséggel, többek között a diszlexiával **vagy bármely egyéb tanulási zavarral** küzdő személyek, akik ennek következtében képtelenek nyomtatott műveket a sérüléssel vagy nehézséggel nem küzdő személyekhez hasonlóan olvasni, továbbá azok, akik egyéb testi fogyatékoság miatt képtelenek könyvet tartani vagy lapozni, vagy az olvasást rendes esetben lehetővé tevő mértékben szemüket fókuszálni, illetve mozgatni. Az ezen irányelv által bevezetett intézkedések célja, hogy elérhetőbbé tegyék a könyvek,

egyéb írásos formában lévő művek, kották és más nyomtatott anyagok – ideértve az audio formában, akár digitálisan, akár analóg módon **rögzítetteket** is – olyan formátumú példányait, amelyek az említett műveket és más tartalmakat lényegében ugyanolyan hozzáférhetővé teszik a szóban forgó személyek számára, mint a sérüléssel vagy nehézséggel nem küzdő személyek számára. A hozzáférhető formátumok közé tartozik a Braille-írás, a nagyított betűs nyomtatás, az adaptált e-könyvek, a hangoskönyvek és a rádiós műsorszolgáltatás.

folyóiratok, újságok, magazinok vagy egyéb írásos formában lévő művek, kották és más nyomtatott anyagok – ideértve az audio formában, akár digitálisan, akár analóg módon **rögzített, online vagy offline tartalmakat** is – olyan formátumú példányait, amelyek az említett műveket és más tartalmakat lényegében ugyanolyan hozzáférhetővé teszik a szóban forgó személyek számára, mint a sérüléssel vagy nehézséggel nem küzdő személyek számára. A hozzáférhető formátumok közé tartozik a Braille-írás, a nagyított betűs nyomtatás, az adaptált e-könyvek, a hangoskönyvek és a rádiós műsorszolgáltatás.

Módosítás 7

Irányelvre irányuló javaslat 6 preambulubekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) Az irányelvnek ezért kötelező kivételekről kell rendelkeznie az uniós jog által harmonizált és a marrákesi szerződés hatálya alá tartozó felhasználási módok és művek szempontjából releváns jogok tekintetében. Ezek közé tartoznak különösen a többszörözéshez, a nyilvánossághoz történő közvetítéshez, a rendelkezésre bocsátáshoz, a terjesztéshez és a kölcsönzéshez fűződő, a 2001/29/EK irányelvben, a 2006/115/EK irányelvben és a 2009/24/EK irányelvben rögzített jogok, valamint a 96/9/EK irányelvben említett kapcsolódó jogok. Mivel a marrákesi szerződés által előírt kivételek és korlátozások hatálya kiterjed az audio formátumú művekre, például a hangoskönyvekre is, a szóban forgó kivételeket a szomszédos jogokra is alkalmazni kell.

Módosítás

(6) Az irányelvnek ezért kötelező kivételekről kell rendelkeznie az uniós jog által harmonizált és a marrákesi szerződés hatálya alá tartozó felhasználási módok és művek szempontjából releváns jogok tekintetében. Ezek közé tartoznak különösen a többszörözéshez, a nyilvánossághoz történő közvetítéshez, a rendelkezésre bocsátáshoz, a terjesztéshez és a kölcsönzéshez fűződő, a 2001/29/EK irányelvben, a 2006/115/EK irányelvben és a 2009/24/EK irányelvben rögzített jogok, valamint a 96/9/EK irányelvben említett kapcsolódó jogok. Mivel a marrákesi szerződés által előírt kivételek és korlátozások hatálya kiterjed az audio formátumú művekre, például a hangoskönyvekre is, a szóban forgó kivételeket a szomszédos jogokra is alkalmazni kell. ***Az ebben az irányelvben előírt kivételek alkalmazása nem sérti a tagállamok által a fogyatékossgal élő személyekre vonatkozóan előírt egyéb, például a magáncéllal történő***

Módosítás 8

Irányelvre irányuló javaslat 11 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(11) Tekintettel a kivétel sajátos jellegére, annak jól meghatározott hatókörére, valamint arra, hogy a kedvezményezetteknek jogbiztonságra van szükségük, a tagállamok számára nem szabad lehetővé tenni, hogy a kivétel alkalmazására vonatkozó további követelményeket írjanak elő, mint például kártalanítási rendszereket vagy a hozzáférhető formátumú példányok kereskedelmi forgalomban való rendelkezésre állásának előzetes vizsgálatát.

Módosítás

(11) Tekintettel a kivétel sajátos jellegére, annak jól meghatározott hatókörére, valamint arra, hogy a kedvezményezetteknek jogbiztonságra van szükségük, a tagállamok számára nem szabad lehetővé tenni, hogy a kivétel alkalmazására vonatkozó további követelményeket írjanak elő, mint például kártalanítási rendszereket vagy a hozzáférhető formátumú példányok kereskedelmi forgalomban való rendelkezésre állásának előzetes vizsgálatát. ***Az ilyen további kivételek azzal a kockázattal járnának, hogy ellentétesek a hozzáférhető formátumú példányoknak a belső piacon belüli, határokon átnyúló cseréje elősegítésének céljával.***

Módosítás 9

Irányelvre irányuló javaslat 13 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(13) A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény (a továbbiakban: UNCRPD) biztosítja a fogyatékossgal élő személyeknek az információhoz való hozzáférés jogát, valamint a kulturális, gazdasági és társadalmi életben másokkal azonos alapon való részvételhez való jogot. Az UNCRPD előírja a részes feleknek, hogy a

Módosítás

(13) A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény (a továbbiakban: UNCRPD) – ***amelynek 2011. január 21-e óta az Unió is részes fele*** – biztosítja a fogyatékossgal élő személyeknek az információhoz ***és a kommunikációhoz*** való hozzáférés jogát, valamint a kulturális, gazdasági, ***politikai*** és társadalmi életben, ***valamint a***

nemzetközi joggal összhangban minden szükséges lépést tegyenek meg annak biztosítására, hogy a szellemi tulajdonjogokat védő jogszabályok ne jelentsenek észszerűtlen vagy megkülönböztetést okozó akadályt a fogyatékossgal élő személyek kulturális anyagokhoz történő hozzáféréseivel szemben.

munkában másokkal azonos alapon való részvételhez való jogot. Az UNCRPD előírja a részes feleknek, hogy a nemzetközi joggal összhangban minden szükséges lépést tegyenek meg annak biztosítására, hogy a szellemi tulajdonjogokat védő jogszabályok ne jelentsenek észszerűtlen vagy megkülönböztetést okozó akadályt a fogyatékossgal élő személyek kulturális anyagokhoz történő hozzáféréseivel szemben.

Módosítás 10

Irányelvre irányuló javaslat 14 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(14) Az Európai Unió alapjogi chartája értelmében az Unió elismeri és tiszteletben tartja a fogyatékkal élő személyek jogát az önállóságuk, társadalmi és foglalkozási beilleszkedésük, valamint a közösség életében való részvételük biztosítását célzó intézkedésekre.

Módosítás

(14) Az Európai Unió alapjogi chartája értelmében az Unió ***tiltja a fogyatékossgal alapján történő hátrányos megkülönböztetést, továbbá*** elismeri és tiszteletben tartja a fogyatékkal élő személyek jogát az önállóságuk, társadalmi és foglalkozási beilleszkedésük, valamint a közösség életében való részvételük biztosítását célzó intézkedésekre.

Módosítás 11

Irányelvre irányuló javaslat 2 cikk – 1 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) „mű és más tartalom”: bármely médiában, akár audio – mint például hangoskönyv – formátumban megjelent, vagy egyéb módon jogszerűen közzétett, szerzői jog vagy szomszédos jogok védelme alá tartozó, könyv, folyóirat,

Módosítás

(1) „mű ***vagy*** más tartalom”: bármely ***online vagy offline*** médiában, akár audio – mint például hangoskönyv – formátumban megjelent, vagy egyéb módon jogszerűen közzétett, szerzői jog vagy szomszédos jogok védelme alá tartozó, ***e-könyv***, könyv,

újság, magazin vagy egyéb írásos formában lévő mű, ideértve a kottákat és a kapcsolódó illusztrációkat;

folyóirat, újság, magazin vagy egyéb írásos formában lévő mű, ideértve a kottákat és a kapcsolódó illusztrációkat;

Módosítás 12

Irányelvre irányuló javaslat 2 cikk – 2 pont – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) olyan személy, aki érzékelési vagy olvasási nehézséggel küzd, ideértve a diszlexiát is, és aki ennek következtében képtelen nyomtatott műveket a sérüléssel vagy nehézséggel nem küzdő személyekhez hasonlóan olvasni; vagy

Módosítás

c) olyan személy, aki érzékelési vagy olvasási nehézséggel küzd, ideértve a diszlexiát, **valamint bármely egyéb tanulási zavart** is, és aki ennek következtében képtelen nyomtatott műveket a sérüléssel vagy nehézséggel nem küzdő személyekhez hasonlóan olvasni; vagy

Módosítás 13

Irányelvre irányuló javaslat 3 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben a szerzői és szomszédos jogokra vonatkozóan biztosított kivételeket műszaki intézkedések vagy szerződések ne helyezhesse hatályon kívül.

Módosítás 14

Irányelvre irányuló javaslat 7 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A Bizottság [two years after the date of transposition]-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális

Módosítás

A Bizottság [két évvel az átültetést követően]-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak arról,

Bizottságnak arról, hogy a belső piacon milyen mértékben érhetőek el a 2. cikk 1. pontjában meghatározottaktól eltérő művek és más tartalmak hozzáférhető formátumú példányai a kedvezményezett személyek számára, és milyen mértékben érhetőek el a hozzáférhető formátumú művek és egyéb tartalmak a 2. cikk 2. pontjában meghatározottaktól eltérő fogyatékosokkal élő személyek számára. A jelentésnek ki kell térnie annak értékelésére, hogy szükséges-e módosítani ezen irányelv hatályát.

hogy a belső piacon milyen mértékben érhetőek el a 2. cikk 1. pontjában meghatározottaktól eltérő művek és más tartalmak hozzáférhető formátumú példányai a kedvezményezett személyek számára, és milyen mértékben érhetőek el a hozzáférhető formátumú művek és egyéb tartalmak a 2. cikk 2. pontjában meghatározottaktól eltérő fogyatékosokkal élő személyek számára. A jelentésnek ki kell térnie annak értékelésére, hogy – **figyelembe véve a technológiai fejlődést és különösen a fogyatékosokkal élő személyek rendelkezésére álló segítő technológiákat és azok hozzáférhetőségét** – szükséges-e módosítani ezen irányelv hatályát.

Módosítás 15

Irányelvre irányuló javaslat 8 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Legkorábban [öt évvel az átültetést követően]-án/én a Bizottság elvégzi ezen irányelv értékelését és megküldi annak főbb eredményeit az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, adott esetben az irányelv módosítására irányuló javaslatok kíséretében.

Módosítás

[öt évvel az átültetést követően]-ig a Bizottság – a hozzáférhetőség terén elért technológiai fejlődést is figyelembe véve – elvégzi ezen irányelv értékelését és megküldi annak főbb eredményeit az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, adott esetben az irányelv módosítására irányuló javaslatok kíséretében. **A Bizottság jelentése figyelembe veszi az érintett civil társadalmi szereplők, nem kormányzati szervezetek és szociális partnerek, köztük a fogyatékosokkal élők, valamint az idős személyek szervezeteinek véleményét.**

MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK ÉS SZEMÉLYEK FELSOROLÁSA, AMELYEKTŐL A VÉLEMÉNY ELŐADÓJA HOZZÁSZÓLÁST KAPOTT

A következő felsorolás tisztán önkéntes alapon, a vélemény előadójának kizárólagos felelősségi körében készült. Az előadó az alábbi szervezetektől vagy személyektől kapott észrevételeket a véleménytervezet elkészítése során:

Szervezet személy	és/vagy
Vakok Európai Szövetsége (EBU)	
Európai Fogyatékosügyi Fórum.	

ELJÁRÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN

Cím	A szerzői jog és szomszédos jogok védelme alá tartozó műveknek és más tartalmaknak a vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek érdekét szolgáló egyes megengedett felhasználási módjairól, valamint az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló 2001/29/EK irányelv módosítása
Hivatkozások	COM(2016)0596 – C8-0381/2016 – 2016/0278(COD)
Illetékes bizottság A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	JURI 6.10.2016
Véleményt nyilvánított A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	EMPL 24.11.2016
A vélemény előadója A kijelölés dátuma	Helga Stevens 28.11.2016
Vizsgálat a bizottságban	8.12.2016
Az elfogadás dátuma	25.1.2017
A zárószavazás eredménye	+ : 49 - : 0 0 : 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Laura Agea, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Robert Rochefort, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Georges Bach, Heinz K. Becker, Lynn Boylan, Dieter-Lebrecht Koch, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Evelyn Regner, Csaba Sógor, Helga Stevens, Flavio Zanonato
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Marco Valli

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN

49	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Martina Dlabajová, Marian Harkin, Robert Rochefort, Yana Toom, Renate Weber
ECR	Arne Gericke, Czesław Hoc, Helga Stevens, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská
EFDD	Laura Agea, Marco Valli
GUE/NGL	Lynn Boylan, Rina Ronja Kari, Patrick Le Hyaric, Paloma López Bermejo, João Pimenta Lopes
NI	Lampros Fountoulis
EPP	Georges Bach, Heinz K. Becker, Dieter-Lebrecht Koch, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Csaba Sógor, Romana Tomc
S&D	Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Agnes Jongerius, Jan Keller, Javi López, Edouard Martin, Georgj Pirinski, Evelyn Regner, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Marita Ulvskog, Flavio Zanonato
Green/ALE	Jean Lambert, Terry Reintke

0	-

2	0
ENF	Dominique Martin, Joëlle Mélin

A jelek magyarázata:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás